

EL TRÀNSIT DE LES COSES AL SEU SENTIT: Píndar i Plató

Amb aquest treball pretenem demostrar que tant Píndar com Plató, a l'hora de recórrer el camí que arrenca des de les coses i apunta al comparèixer d'aquestes, adverteixen la problemàtica que suposa fer aquest trànsit, pel fet que en tot intent d'explicitar la forma de comparèixer d'un ens es corre el risc de perdre aquesta mateixa manera de mostrar-se: l'explicitació és la pèrdua. Píndar, malgrat preveure'n els perills, culmina el trànsit pel fet que, com a poeta, arriba a produir aquest mateix sentit, duent el ser a compareixença; mentre que Plató, ja distanciat respecte a aquest primer moviment poètic-productiu, constata el fet que en tot apuntar cap al sentit es planteja el problema de perdre la irreductibilitat de les coses.

Fixant-nos en aquest moviment fet des de la posició del poeta, en Píndar es parteix des de la victòria d'un atleta en uns jocs per començar a trenar el motiu de la meravella de la gesta. Això resulta problemàtic: la cosa queda desplaçada i es centra la importància en la manera com es manifesta la meravella o bellesa, separant el sentit de l'ens i deixant aquest en segon pla. Aquesta problemàtica queda contextualitzada en tant que es situa en el vèrtex d'una trilogia de moviments successius que Hölderlin va anomenar "cercle dels gèneres", on el que es mou en cada un d'ells és el ser de les coses: l'èpica les fa sorgir en dir-les bellament, la lírica es pregunta per aquest sorgiment relacionat amb la bellesa, i la tragèdia constata les conseqüències que té haver-se preguntat per aquest sorgiment, mostrant la inadequació de tot això i advertint la pèrdua del sentit grec del ser, el que donarà pas a la Modernitat. Píndar, com a punt articulador d'aquest moviment, ja adverteix aquesta pèrdua quan, enmig de la producció i imminent instal·lació en el sentit, la refrena, perquè en tota insistència, el repòs sempre resulta dolç i, en cert punt, inevitable.

Per altra banda, Plató, ja des de fora del cercle dels gèneres, inventa el mètode del diàleg, el qual té la pretensió de mostrar la problemàtica del cercle i de l'esdevenir de Grècia. La problemàtica apareix lligada a l'ús apofàntic del dir a l'hora de tractar amb la manera com un ens es mostra, el que en Plató s'anomena *eîdos*, de manera que en el fer palès la insuficiència de la *dihairesis* a l'hora de tractar amb un ens que no té l'estatut de cosa, permet que s'experimenti la impossibilitat de cosificar l'*eîdos*. El diàleg, per tant, està pensat per fracassar sempre, per tal de poder mostrar així la mateixa problemàtica que Píndar adverteix d'establir-se fora del joc al que sempre es juga perquè "en un sol instant, vents contraris poden aixecar-se".

"Yo lo afirmo ardientemente:
parte de vuestra casa. Pero es dulce
en toda actividad, siempre, el reposo.

Que hasta la miel provoca el empalago
y las flores amables de Afrodita.
En la existencia que nos ha tocado
nos distinguen los dones de natura:
cada cual tiene el suyo.
Mas que un solo mortal la dicha entera
alcance, es imposible."

Píndar, "VII Nemea"

"Cuando estaba, mi buen amigo, cruzando el
río, me llegó esa señal que brota como de ese
duende que tengo en mí, y me pareció
escuchar una especie de voz que de ella venía,
y que no me dejaba ir hasta que me purificase;
como si en algo, ante los dioses, hubiera
delinquido."

Sòcrates, "Fedre"

Ferran Montero
Tutor: Jordi Gómez